

Prawo rodzinne

Autorzy: Jerzy Ignatowicz, Mirosław Nazar

Wykaz skrótów	
Przedmowa do wydania pierwszego z 1987 roku	
Przedmowa	
ROZDZIAŁ I. Rodzina i prawo rodzinne	
§ 1. Rodzina i powiązania rodzinne	
I. Rodzina	
II. Powiązania rodzinne	
§ 2. Prawo rodzinne	
I. Najnowsza historia polskiego prawa rodzinnego	
II. Europejski kontekst polskiego prawa rodzinnego	
III. Źródła obowiązującego prawa rodzinnego	
IV. Podstawowe zasady prawa rodzinnego	
V. Przynależność prawa rodzinnego do prawa cywilnego	
VI. Literatura i orzecznictwo	
ROZDZIAŁ II. Ochrona praw rodzinnych	
§ 3. Prawa rodzinne i ogólna charakterystyka ich ochrony	
I. Pojęcie praw rodzinnych	
II. Ogólne uwagi o ochronie praw rodzinnych	
III. Ochrona międzynarodowa. Europejski Trybunał Praw Człowieka	
IV. Ochrona konstytucyjna	
V. Ochrona cywilnoprawna	
VI. Ochrona karna	
VII. Ochrona praw dzieci wykonywana przez Rzecznika Praw Dziecka	
VIII. Ochrona praw rodzinnych wykonywana przez Rzecznika Praw Obywatelskich	
IX. Ochrona dziecka poczętego	
X. Ochrona praw rodzinnych wykonywana przez prokuratora	
XI. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	
§ 4. Dochodzenie praw stanu cywilnego. Akta stanu cywilnego	
I. Uwagi ogólne	
II. Proces o ustalenie i ukształtowanie stanu cywilnego	
III. Uczestnicy postępowania	
IV. Terminy	

V. Zasada prawdy obiektywnej a zasady współżycia społecznego	...
VI. Udział prokuratora	...
VII. Akta stanu cywilnego	...
§ 5. Sąd opiekuńczy	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Sąd opiekuńczy	...
§ 6. Sądownictwo rodzinne. Wydziały rodzinne i nieletnich	...
I. Pojęcie sądów rodzinnych	...
II. Sądownictwo rodzinne w Polsce	...
III. Wydziały rodzinne i nieletnich	...
§ 7. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza nad dzieckiem	...
I. Ogólna charakterystyka przepisów o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej	...
II. Funkcje i formy wspierania rodziny	...
III. System pieczy zastępczej	...
IV. Formy, funkcje i zadania pieczy zastępczej	...
V. Rodzinna forma sprawowania pieczy zastępczej	...
VI. Instytucjonalna forma pieczy zastępczej	...
VII. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	...
ROZDZIAŁ III. Zawarcie małżeństwa i skutki tego zdarzenia	...
§ 8. Ogólna charakterystyka małżeństwa	...
I. Pojęcie małżeństwa	...
II. Podstawowe zasady prawa rodzinnego odnoszące się do małżeństwa	...
§ 8a. Konkubinat	...
I. Pojęcie i stosunki osobiste	...
II. Stosunki majątkowe i rozliczenia	...
§ 9. Zawarcie małżeństwa	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Zaręczyny	...
III. Przesłanki istnienia małżeństwa	...
IV. Przesłanki istnienia małżeństwa zawieranego w formie cywilnej	...
V. Przesłanki istnienia małżeństwa zawieranego w formie konkordatowej	...
VI. Przesłanki formalno-porządkowe	...
VII. Przeszkody małżeńskie	...
VIII. Wady oświadczenia woli	...
IX. Małżeństwa pozorowane	...
X. Zdolność do czynności prawnych osób wstępujących w związek małżeński	...
§ 10. Wzajemne prawa i obowiązki małżonków; charakterystyka ogólna	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Ogólna charakterystyka praw i obowiązków małżeńskich	...
III. Zasada równości małżonków	...
IV. Nazwisko małżonków	...
§ 11. Prawa i obowiązki małżonków; charakterystyka szczegółowa	...
I. Wspólne pożycie i współdziałanie dla dobra rodziny	...
II. Prawa i obowiązki majątkowe niezależne od ustroju majątkowego	...
III. Przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny	...

IV. Korzystanie z mieszkania i przedmiotów urządzenia domowego	
V. Wzajemna reprezentacja małżonków	
VI. Solidarna odpowiedzialność małżonków	
§ 12. Separacja małżonków	
I. Uwagi ogólne	
II. Separacja faktyczna	
III. Separacja sądowa	
ROZDZIAŁ IV. Małżeńskie ustroje majątkowe	
§ 13. Ogólna charakterystyka majątkowych ustrojów małżeńskich	
I. Małżeński ustrój majątkowy	
II. Rodzaje małżeńskich ustrojów majątkowych	
III. Typy małżeńskich ustrojów majątkowych	
IV. Wspólność majątkowa	
V. Rozdzielność majątkowa	
VI. Zagadnienia intertemporalne	
§ 14. Majątki małżonków w ustawowym ustroju majątkowym	
I. Zagadnienia ogólne	
II. Majątek wspólny	
III. Majątki osobiste	
IV. Przesunięcia między majątkiem wspólnym i majątkami osobistymi	
§ 15. Zarząd majątkiem wspólnym oraz korzystanie ze wspólnego majątku	
I. Uwagi ogólne	
II. Pojęcie zarządu	
III. Wykonywanie zarządu; ingerencja sądu	
IV. Korzystanie z majątku wspólnego	
§ 16. Odpowiedzialność małżonków za zobowiązania	
I. Uwagi ogólne	
II. Odpowiedzialność za długi w ustroju wspólności majątkowej	
III. Odpowiedzialność za długi z okresu istnienia wspólności majątkowej po jej ustaniu	
IV. Odpowiedzialność za długi niemające charakteru cywilnoprawnego	
§ 17. Ustanie wspólności majątkowej i podział majątku wspólnego	
I. Ustanie wspólności majątkowej	
II. Ułamkowa wspólność majątku wspólnego małżonków po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej	
III. Ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym	
IV. Rozporządzanie udziałami w składnikach majątku wspólnego i w majątku wspólnym po ustaniu wspólności majątkowej	
V. Podział majątku wspólnego	
VI. Rozliczenie wydatków i nakładów dokonywanych z majątków małżonków	
§ 18. Umowne ustroje majątkowe	
I. Ustrój umowny – pojęcie, typy i zakres swobody wyboru	
II. Pojęcie, charakter, zawarcie i treść umowy majątkowej małżeńskiej	
III. Skuteczność umów majątkowych wobec osób trzecich	
IV. Wspólność umowna rozszerzona	
V. Wspólność umowna ograniczona	

VI. Pełna rozdzielnosc umowna	18
VII. Rozdzielnosc umowna z wyrównaniem dorobków	19
§ 18a. Ustrój przymusowy	19
I. Pojęcie ustroju przymusowego	19
II. Powstanie ustroju przymusowego	20
III. Ustanie ustroju przymusowego	20
ROZDZIAŁ V. Ustanie małżeństwa	20
§ 19. Ogólna charakterystyka ustania małżeństwa	20
I. Przyczyny ustania małżeństwa	20
II. Uwagi ogólne o sądowym dochodzeniu ustania małżeństwa oraz ustalenia jego nieistnienia lub istnienia	21
§ 20. Ustalenie nieistnienia i istnienia małżeństwa	21
I. Ustalenie nieistnienia małżeństwa	21
II. Unieważnienie aktu małżeństwa	21
III. Ustalenie istnienia małżeństwa	21
§ 21. Unieważnienie małżeństwa	21
I. Pojęcie i przyczyny unieważnienia małżeństwa	21
II. Konwalidacja małżeństwa	22
III. Legitymacja czynna i bierna w procesie o unieważnienie małżeństwa	22
IV. Skutki unieważnienia małżeństwa	22
§ 22. Pojęcie rozwodu i przesłanki jego dopuszczalności	22
I. Pojęcie rozwodu i problem jego dopuszczalności	22
II. Proces rozwodowy	23
III. Zasada trwałości małżeństwa	23
IV. Uwagi ogólne o przesłankach dopuszczalności rozwodu	23
V. Przesłanka trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego	23
VI. Przesłanka winy	23
VII. Przesłanka dobra wspólnych małoletnich dzieci	23
VIII. Przesłanka sprzeczności rozwodu z zasadami współżycia społecznego	23
§ 23. Zakres kognicji sądu rozwodowego; treść wyroku orzekającego rozwód	23
I. Model polskiego procesu rozwodowego	23
II. Orzeczenie o rozwiązaniu małżeństwa	23
III. Orzeczenie o winie	23
IV. Orzeczenie o władzy rodzicielskiej	23
V. Orzeczenie o obowiązku alimentacyjnym względem dzieci	23
VI. Orzeczenie o obowiązku alimentacyjnym względem małżonka	23
VII. Orzeczenie o wspólnym mieszkaniu małżonków	23
VIII. Orzeczenie o podziale majątku wspólnego	23
IX. Orzekanie o sprawach rodziny w toku procesu rozwodowego	23
X. Zasada integralności wyroku rozwodowego	23
XI. Zasada wyłączności postępowania rozwodowego	23
§ 24. Skutki rozwodu oraz oddalenie powództwa o rozwód	23
I. Skutki rozwodu	23
II. Ponowny proces o rozwód	23
§ 25. Śmierć małżonka i uznanie go za zmarłego	24
I. Śmierć małżonka	24
II. Uznanie małżonka za zmarłego	24

ROZDZIAŁ VI. Macierzyństwo i ojcostwo	
§ 26. Pochodzenie dziecka; zasady ogólne	
I. Uwagi ogólne	
II. Alternatywne sposoby ustalenia ojcostwa	
III. Zależność ustalenia ojcostwa od ustalenia macierzyństwa	
IV. Zasada równouprawnienia dzieci bez względu na ich pochodzenie	
V. Dochodzenie ustalenia macierzyństwa i ojcostwa	
VI. Charakter i znaczenie prawne orzeczeń w sprawach o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka	
VII. Osobisty charakter dochodzenia ustalenia macierzyństwa i ojcostwa	
VIII. Dowody biologiczne	
IX. Wspomagana medycznie prokreacja	
§ 27. Macierzyństwo	
I. Uwagi ogólne	
II. Ustalenie macierzyństwa – przesłanki i sposoby	
III. Ustalenie macierzyństwa w zwykłym trybie. Sporządzenie aktu urodzenia dziecka	
IV. Ustalenie macierzyństwa w procesie. Wyrok ustalający macierzyństwo	
V. Zaprzeczenie macierzyństwa; przesłanki i tryb postępowania	
VI. Zagadnienia procesowe wspólne dla ustalenia i zaprzeczenia macierzyństwa	
§ 28. Pochodzenie dziecka od męża matki	
I. Domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki	
II. Przesłanki zaprzeczenia ojcostwa	
III. Proces o zaprzeczenie ojcostwa	
IV. Skutki zaprzeczenia ojcostwa	
§ 29. Uznanie ojcostwa	
I. Pojęcie uznania ojcostwa	
II. Przesłanki uznania ojcostwa	
III. Skutki prawne uznania ojcostwa	
IV. Nieistniejące uznanie ojcostwa	
V. Bezskuteczność uznania ojcostwa	
VI. Skutki prawne ustalenia nieistnienia uznania ojcostwa i bezskuteczności uznania ojcostwa	
§ 30. Sądowe ustalenie ojcostwa	
I. Proces o ustalenie ojcostwa	
II. Przesłanki sądowego ustalenia ojcostwa	
III. Skutki ustalenia ojcostwa	
§ 31. Przysposobienie	
I. Pojęcie i funkcja społeczna przysposobienia	
II. Przesłanki przysposobienia	
III. Postępowanie preadopcyjne	
IV. Postępowanie sądowe o przysposobienie	
V. Skutki i rodzaje przysposobienia – uwagi ogólne	
VI. Przysposobienie pełne	
VII. Przysposobienie niepełne	

VIII. Przysposobienie całkowite	...
IX. Przysposobienie zagraniczne	...
§ 32. Rozwiązanie przysposobienia	...
I. Ustanie przysposobienia	...
II. Proces o rozwiązanie przysposobienia	...
III. Przesłanki rozwiązania przysposobienia	...
IV. Skutki rozwiązania przysposobienia	...
ROZDZIAŁ VII. Władza rodzicielska	...
§ 33. Pojęcie władzy rodzicielskiej i jej powstanie	...
I. Pojęcie i ogólna charakterystyka władzy rodzicielskiej	...
II. Powstanie władzy rodzicielskiej	...
§ 34. Treść i wykonywanie władzy rodzicielskiej	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Piecza nad osobą dziecka	...
III. Zarząd majątkiem dziecka	...
IV. Reprezentacja dziecka	...
V. Odpowiedzialność odszkodowawcza rodziców	...
VI. Wykonywanie władzy rodzicielskiej	...
VII. Współdziałanie z rodzicami sądu opiekuńczego i innych organów władzy publicznej	...
§ 35. Pozbawienie, zawieszenie, ograniczenie i inne modyfikacje władzy rodzicielskiej	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Pozbawienie władzy rodzicielskiej	...
III. Zawieszenie władzy rodzicielskiej	...
IV. Ograniczenie władzy rodzicielskiej w wypadkach zagrożenia dobra dziecka	...
V. Ingerencja sądu rodzinnego w sferę władzy rodzicielskiej na podstawie ustawy z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich	...
VI. Ograniczenie władzy rodzicielskiej jednego z rodziców ze względu na ich rozłączenie	...
VII. Inne modyfikacje władzy rodzicielskiej	...
VIII. Interwencja w postępowaniu karnym	...
§ 36. Ustanie władzy rodzicielskiej	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Przyczyny ustania władzy rodzicielskiej	...
§ 37. Pozostałe stosunki między rodzicami a dziećmi	...
I. Uwagi ogólne	...
II. Obowiązek rodziców i dzieci wzajemnego wspierania się	...
III. Nazwisko dziecka	...
IV. Imię dziecka	...
V. Inne dane personalne dziecka	...
VI. Kontakty z dzieckiem	...
ROZDZIAŁ VIII. Obowiązek alimentacyjny	...
§ 38. Pojęcie i zakres obowiązku alimentacyjnego	...
I. Pojęcie obowiązku alimentacyjnego	...
II. Alimenty a inne źródła utrzymania	...

III. Swoiste cechy obowiązku alimentacyjnego i prawa do alimentów	3
IV. Przestanki i zakres obowiązku alimentacyjnego	3
V. Postacie obowiązku alimentacyjnego	4
§ 39. Obowiązek alimentacyjny ze względu na jego źródło	4
I. Uwagi ogólne	4
II. Obowiązek alimentacyjny wynikający z pokrewieństwa	4
III. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem nieusamodzielnionego dziecka	4
IV. Obowiązki alimentacyjne wynikające z przysposobienia	4
V. Obowiązki alimentacyjne po rozwiązaniu przysposobienia	4
VI. Obowiązek alimentacyjny między małżonkami	4
VII. Obowiązek alimentacyjny między małżonkami po rozwodzie, unieważnieniu małżeństwa i w czasie separacji orzeczonej przez sąd	4
VIII. Obowiązek alimentacyjny wynikający z powinowactwa	4
IX. Obowiązek alimentacyjny ojca pozamałżeńskiego dziecka względem jego matki	4
X. Obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny	4
§ 40. Realizacja obowiązku alimentacyjnego	4
I. Uwagi ogólne	4
II. Szczególna ochrona roszczeń alimentacyjnych	4
III. Przepisy szczególne odnoszące się do roszczeń alimentacyjnych względem ojca pozamałżeńskiego dziecka	4
IV. Umowy dotyczące obowiązku alimentacyjnego	4
V. Sądowe dochodzenie roszczeń alimentacyjnych	4
VI. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	4
VII. Pomoc publicznoprawna	4
VIII. Wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego oraz zmiana wysokości alimentów	4
IX. Regres; alimenty za okres przeszły	4
X. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych i roszczeń regresowych	4
ROZDZIAŁ IX. Opieka i kuratela	4
§ 41. Pojęcie i organizacja opieki	4
I. Pojęcie i charakter prawny opieki	4
II. Podstawowe zasady rządzące opieką	4
III. Organy opieki	4
§ 42. Ustanowienie opieki nad małoletnim i powołanie opiekuna	4
I. Ustanowienie opieki	4
II. Powołanie opiekuna	4
III. Objęcie opieki	4
§ 43. Treść i sprawowanie opieki nad małoletnim	4
I. Treść opieki	4
II. Sprawowanie opieki	4
III. Wynagrodzenie opiekuna; zwrot wydatków i nakładów	4
IV. Nadzór sądu opiekuńczego nad sprawowaniem opieki	4
§ 44. Ustanie opieki i wygaśnięcie funkcji opiekuna małoletniego	4
I. Ustanie opieki	4

II. Wygaśnięcie funkcji opiekuna	
III. Skutki ustania opieki i wygaśnięcia funkcji opiekuna	
§ 45. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	
I. Uwagi ogólne	
II. Stosowanie przepisów o opiece nad małoletnim	
§ 46. Kuratela	
I. Pojęcie kurateli i sposób jej uregulowania	
II. Rodzaje kurateli	
III. Instytucje zbliżone do kurateli	
Skorowidz	